

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.9/2024/25.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. május 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2023. november 7. napján kihirdetett 11.B.54/2023/22.számú ítéletét megváltoztatja.

Az összesített bűnjeljegyzék 10. sorszáma alatti Bahco márkájú kés elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja a 2024. február 22. napjától a mai napig letartóztatásban töltött időt is.

A vádlott személyi adatai köréből az értesítési és kézbesítési cím feltüntetését mellőzi, a terhelt tényleges tartózkodási helye a bv.intézet1, személyazonosító igazolványának száma okmányszám1.

A vádlott köteles a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 19.700,- (tizenkilencezer-hétszáz) forintot az államnak megfizetni, míg a fennmaradó 15.200,- (tizenötezer-kétszáz) forintot az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2023. november 7. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 11.B.54/2023/22. számú ítéletében Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetésében [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat], ezért a vádlottat 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg, megállapította továbbá, hogy a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék a vádlott által őrizetben és letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte akként, hogy egynapi fogvatartásban töltött időnek egynapi szabadságvesztés felel meg. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, melynek keretében az összesített bűnjeljegyzék 10. sorszáma alatti Bachco (helyesen Bahco) márkájú kés elkobzásáról és lefoglalásának megszüntetéséről is határozott. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére a kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás büntetés súlyosítása, valamint az elkobzás intézkedés mellőzése érdekében jelentett be fellebbezést, míg a terhelt és védője az ítéletet tudomásul vette.

[3] A Pest Vármegyei Főügyészség megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal Terheltl vádlott büntetett előéletét, ennek keretében azt, hogy a terhelt testi épség elleni bűncselekmény miatt már volt büntetve, valamint az ittas állapotban történő elkövetést sem. Érdemi enyhítő körülmény a vádlott javára nem volt megállapítható. Mindezekre figyelemmel hosszabb, a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés és ahhoz igazodó tartamú mellékbüntetés kiszabása indokolt a vádlottal szemben.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a felterjesztett ügyirattal együtt megküldött BF.852/2023/8. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint ugyanis a büntetések tartama nem tükrözi a kriminológiailag különös bűnismétlő, a törvénnyel harmadik alkalommal összeütközésbe került vádlott társadalomra veszélyessége magasabb fokát és az elbírált erőszakos bűncselekmény tárgyi súlyát, melyekre figyelemmel a vádlottal szemben a középértéket célzó felemelt tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás büntetés kiszabása indokolt. Az összesített bűnjeljegyzék 10. sorszáma alatti kés tekintetében az ítélet két rendelkezést is tartalmaz, egyrészt a törvényszék a kést, mint az elkövetés eszközét elkobozta, másrészt a kés lefoglalását megszüntette és tulajdonosának, tanú2nek kiadni rendelte. Mivel a törvényszék az elkobzás alkalmazásánál nem volt tekintettel a Btk. 72. § (3) bekezdésére, így az elkobzást érintő rendelkezés mellőzése indokolt. Ugyancsak szükséges a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetését követően letartóztatásban töltött idő beszámítása a kiszabott szabadságvesztésbe. A fentieket érintően a fellebbviteli főügyészség az elsőfokú ítélet megváltoztatására, egyebekben a helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy az ítéltábla – az elsőfokú ítélet indokolását érintően - a vádat előterjesztő főügyészség nevét pontosítsa.

[5] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés elintézésére nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (1) bekezdése alapján.

[6] A védő a nyilvános ülésen az elsőfokú eljárásban tartott védői perbeszédében foglaltakat tartotta fenn. Így elsődlegesen bizonyítottság hiányában felmentésre tett indítványt, mivel a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként nem sikerült pontosan rekonstruálni a történeteket. Másodlagosan, mivel a cselekmény motivációjára nem derült fény, a büntetési tételkeret alsó határához közelítő büntetés kiszabását indítványozta.

[7] Terhelt1 vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy minél hamarabb szeretne szabadulni és dolgozni, a társadalom hasznos tagjává válni, újra szeretné kezdeni az életét.

[8] A Terhelt1 vádlott terhére bejelentett fellebbezés nem alapos.

[9] Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára is – az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés által meghatározott kereteken belül bírálta felül. A kizárólag az ügyész által bejelentett súlyosítást célzó fellebbezés folytán ugyanis nem volt helye teljes körű felülbírálatnak. [Be. 590. § (1) és (2) bekezdés] Mivel az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezés a felülbírálat terjedelmét is meghatározza, ezért a Be. 584. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a fellebbezőnek meg kell jelölnie, hogy fellebbezését az ítélet mely rendelkezése vagy az indokolás mely része ellen terjeszti elő. Ez azért bír jelentőséggel, mert a Be. 584. § (3) bekezdése alapján a korlátozott fellebbezés a későbbiekben nem terjeszthető ki a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre. Ha az elsőfokú ítélet ellen kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentenek be fellebbezést, mint jelen ügyben, a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, ahhoz kötve van. [Be. 591. § (2) bekezdés a) pont]

Mindezekre figyelemmel a fellebbezéssel nem élő védő perbeszédében előterjesztett elsődleges indítvány (bizonyítottság hiányában a terhelt felmentése) vizsgálatára a felülbírálat nem terjedt ki.

[10] Az ítéltábla azonban a korlátozott felülbírálat során is vizsgálta az eljárási szabályok megtartását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont], és megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítéletnek a Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését. Megállapítható volt továbbá az is, hogy nem történt olyan, a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértés sem, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására. [Be. 609. § (1) bekezdés]

[11] A felülbírálat során nem volt megállapítható olyan ok sem, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1) és (2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[12] Az ítéltábla Terhelt1 vádlott személyi körülményeire vonatkozó tényeket a terhelt nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján az alábbiak szerint módosítja:

- a terhelt 15 éve él élettársi kapcsolatban, míg élettársa szabadságvesztés büntetését töltötte, hajléktalan életmódot folytatott;
- hajléktalan életmódjából fakadóan a lábán fagyási sérülések és érszűkület alakult ki;
- a terhelt a büntetés-végrehajtási intézetben egy fatelepen dolgozik, jövedelme 45.000.- Ft;
- élettársa jelenleg a gödi Samsungnál áll alkalmazásban konyhai kisegítőként, jövedelme heti 100.000.- Ft.

[1] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásának [1] bekezdését akként pontosítja, hogy az ügyészség neve helyesen: Pest Vármegyei Főügyészség.

[2] A törvényszék az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a terhére megállapított bűncselekmény anyagi jogi minősítése is törvényes.

[3] Az ítéltábla a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés kapcsán az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[4] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (speciális és generális prevenció) [Btk. 79. §].

[5] A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[6] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele [Btk. 80. § (2) bekezdés].

[7] Az elsőfokú ítélet helyesen hivatkozott arra, hogy jelen ügyben a vádlottal szemben kiszabható büntetés tételkerete két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, míg a középérték öt év.

[8] A bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú Büntető Kollégiumi vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) rögzíti, hogy a bíróság által

megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő (összefoglalóan a büntetést befolyásoló) körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál.

[9] A törvényszék a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket alapvetően helyesen tárta fel és megfelelően értékelte. Az elsőfokú bíróság súlyosító körülményként vette figyelembe a terhelt korábbi büntetettséget, míg enyhítő körülményként értékelte, hogy korábbi elmarasztalásaira már régebben került sor. Az 56. BK vélemény II.2. pontja szerint azonban, ha az elkövetőt a bűncselekmény véghezvitele előtt jogerősen elítélték, a büntetőjog szempontjából büntetett előéletű akkor is, ha mentesült a büntetés hátrányos következményei alól; a büntetett előélet általában súlyosító körülmény. Ha az elkövetőt kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény miatt ítélték el, és a büntetés kiállása óta már hosszabb idő eltelt, a korábbi elítélésnek súlyosító körülményként való értékelése általában nem indokolt. Ellenben növeli a büntetett előélet súlyosító hatását, ha a korábbi büntetés súlyosabb szabadságvesztés volt, ill., ha az előző büntetés kiállításától az újabb bűncselekmény elkövetéséig rövid idő telt el, vagy ha korábban is azonos vagy hasonló bűncselekmény miatt történt az elítélés.

[10] A fentiekből következik, hogy a büntetett előélet súlyosító hatásánál van jelentősége annak, hogy a terheltet hány alkalommal és mikor marasztalták el, milyen jellegű cselekmény(ek) miatt, és milyen büntetéseket szabtak ki vele szemben. Az erkölcsi bizonyítvány adataiból megállapítható, hogy a terheltet eddig két alkalommal ítélték el, a bíróság felfüggesztett szabadságvesztéseket alkalmazott vele szemben, és az ötéves próbaidő mindkét esetben eredményesen telt el. A régebbi cselekmény (elkövetési idő: 2011) valóban hasonló jellegű a jelen ügy tárgyát képező cselekményhez, a terhelt 2015-ös elítélésére azonban nem erőszakos jellegű, hanem vagyoni elleni (kisebb kárt okozó csalás vétsége, ill. annak kísérlete) bűncselekmény elkövetése (elkövetési idő: 2012-2013) miatt került sor. Ezen a tényezők, így az, hogy a korábbi elmarasztalások viszonylag régebben és csekélyebb tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetése miatt történtek, nem enyhítő körülményként értékelendők, hanem a korábbi büntetettséget súlyosító hatását mérséklék. A törvényszék indokolásával szemben az ítéltábla – a cselekmény tárgyi súlyára is figyelemmel – nem az időmúlást, hanem a büntetőeljárás hatálya alatt állás tényét értékelte enyhítő körülményként, figyelemmel arra, hogy a terhelt a cselekmény elkövetésétől az elsőfokú ítélet kihirdetéséig végig előzetes fogvatartásban volt. [BK vélemény III.10. pont] Az ítéltábla enyhítő körülményként értékelte a terhelt egészségi állapotában bekövetkezett kedvezőtlen változást, valamint azt is, hogy tanúként sértett a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem haragszik a vádlottra.

[11] Mindezekre figyelemmel a törvényszék a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát is megfelelően érvényre juttatva, megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a büntetési célok a 3 év tartamú szabadságvesztés és az ahhoz igazodó tartamú mellékbüntetés kiszabásával elérhetőek, a fenti bünteteskiszabási tényezőkre tekintettel a büntetések súlyosítását az ítéltábla nem látta indokoltnak.

[12] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra, az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó anyagi jogi, és a bűnügyi költségre vonatkozó eljárásjogi rendelkezések törvényesek.

[13] A törvényszék összességében a bűnjelekről is megfelelő döntést hozott, azonban a fellebbviteli főügyészség indítványában írtakkal egyezően megállapítható volt, hogy az összesített bűnjeljegyzék 10.sorszáma alatti kés tekintetében az ítélet kettős rendelkezést tartalmaz. A Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján valóban el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, a (3) bekezdés értelmében azonban az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona, feltéve, hogy a tulajdonos az elkövetésről előzetesen nem tudott. Jelen ügy kapcsán megállapítható volt, hogy a kés nem Terhelt¹ vádlott, hanem tanú² tanú tulajdonában állt. Arra nem volt adat – figyelembe véve az elkövetés alkalomszerű jellegét is -, hogy a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott volna, így a törvényszék akkor járt el helyesen, amikor a kés lefoglalásának megszüntetéséről és a tulajdonosnak történő kiadásáról határozott. Erre figyelemmel az ítéltábla a kés elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

[14] A fentiekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[15] A Btk. 92. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet kihirdetését követően elrendelt (ill. foganatosított) és a másodfokú határozat meghozataláig letartóztatásban töltött időt is be kellett számítani a kiszabott szabadságvesztésbe.

[16] Az ítéltábla a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja alapján tüntette fel a rendelkező részben a terhelt megváltozott személyi adatait.

[17] A másodfokú eljárásban felmerült előállítási költségről, mint bűnügyi költségről hozott rendelkezés a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontján, a Be. 574. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 613. § (1) bekezdésén alapul, míg a kirendelt védő díját az ítéltábla a Be. 613. § (2) bekezdés b) pontja alapján az államra terhelte.

[18] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, ugyanis a bűnösség kérdésében az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés nem született.

Budapest, 2024. május 16.

Nagyné Dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2023. november 7. napján kihirdetett 11.B.54/2023/22. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.9/2024/25. számú határozata folytán – 2024. május 16. napján jogerős.

Budapest, 2024. május 16.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke